Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Then may I take it that as 'Coming events cast their shadows before,' that would be the fate of the real elections to come later ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—It would be wrong to treat it as 'Coming events cast their shadows before'. When the real elections take place, the Hon'ble Member will find them to be very lively indeed.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—If that were the response in a city like Bangalore, in spite of the propaganda by the Government, would not the condition be still worse in villages ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—That only shows that propaganda carried on by Government does not go so far as propaganda carried on by candidates goes.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Have people understood the significance of adult franchise ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—They might have understood.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Have the Government done anything in this connection with a view to make the people understand the significance of voting on adult franchise ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—When the Corporation election took place, did not the Hon'ble Member find a large number of people participating in the election ?

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—I am thinking of election in villages.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Even in villages they do come. For instance, in one or two places there were certainly a larger percentage of people taking part in the elections than in Bangalore.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Will the Government take all steps to see that they understand the significance of this election ?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—We will take all steps.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಚುನಾವಣೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತದಾರರಿಗೆ ತಿಂಡಿ ಕೊಡಿಸಬಾರದೆಂದಿದೆಯೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕಾನೂನುರೀತ್ಯ ಅದೂ ಸಹ ತಕ್ಸೀರಾಗುತ್ತದೆ.

Sri H. K. VEERANNA GOWDH (Mandya District—General).—That does not mean that people in the village parts have to vote for this man or that man for a cup of coffee. It is an insinuation.

Motion for Election to the Board of Industries.

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—Motion for election to the Board of Industries.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, I move :

"That this Assembly do proceed to the election of three Members to the Board of Industries under section 4 of the Mysore State Aid to Industries Act, 1951, in the manner set out in rule 11 of the Mysore State Aid to Industries Rules, 1951."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That this Assembly do proceed to the election of three Members to the Board of Industries under section 4 of the Mysore State Aid to Industries Act, 1951, in the manner set out in rule 11 of the Mysore State Aid to Industries Rules, 1951."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The Chair desires to inform the House that for the purpose of election of three members to the Board of Industries, the office of the Secretary will be open to receive notice of candidature up to 3 p.m. on Wednesday, the 7th November 1951, and that the election, if necessary, will take place on Thursday, the 8th November 1951 in the Secretary's room between the hours of 3 p.m. to 5 p m.

The election will be conducted as laid down in the said Rule according to the principle of proportional representation by means of the single transferable vote.

LEGISLATIVE BUSINESS

The Mysore Tenancy Bill, 1951.

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—Clause 2.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—I do not propose to move my amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 2 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 3. The question is :

"That Clause 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 4.

Sri H. M. CHANNABASAPPA:—I do not propose to move my amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 4 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 4 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 5.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA** (Mysore District-General).—Sir, I move the amendment to clause 5. My amendment is as follows :—

"That in sub clause (1) of clause 5 add the following :—

"All tenancies in force from at least two years prior to the date of commencement of this Act shall be deemed to be tenancies for a further period of five years from the date of commencement of this Act."

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶವಿಷ್ಟೆ: ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈ 5ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. "No tenancy of land shall be for a period of less than five years." ಎಂದು 5ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ ಒಂದನೆಯ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಗುವಳಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಕೂಡ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾರಿವ್ಹಾಗಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಇರಕೂಡದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ, ಹಾಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಜನರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಾಗಿರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ, ಅಥವಾ ಅಂಥವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ 16ನೆಯ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಕಾಲ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈ ದಿವಸ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಈ ಹಿಂದೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒದಗಿಸದೇಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದೆ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕ; ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ 5 ವರ್ಷ ಅನ್ನೇ ಮಾತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು; ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಈ ಶಾಸನ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಜನರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಯಾರಾದರೂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಬಂದಕೂಡಲೆ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ 5 ವರ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತೊಂದರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಮೀನನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಜಮೀರ್ದಾರರು ಸಾಗುವಳಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಹಾಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಶಾಸನ ಯಾವ ದಿವಸ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ದಿವಸದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ ಯಾರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಈ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ದಿವಸ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಯಾರು ಹಕ್ಕು ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಜಮೀರ್ದಾರ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಈ ಶಾಸನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಲಾಗಾಯ್ತು, 5 ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಉದ್ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದು ಉದಾತ್ತಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಜಮೀರ್ದಾರ ಮತ್ತು ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆ ಬಾಧಕ ಬಾರದೆ ಉಭಯತ್ರರ ಹಿತ ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :—

"That in sub-clause (1) of clause 5 add the following:—

"All tenancies in force from at least two years prior to the date of commencement of this Act shall be deemed to be tenancies for a further period of five years from the date of commencement of this Act."

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—The amendment proposed by the Hon'ble Member is very reasonable and equitable. I accept the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That in sub-clause (1) of clause 5 add the following":—

"All tenancies in force from at least two years prior to the date of commencement of this Act shall be deemed to be tenancies for a further period of five years from the date of commencement of this Act."

The motion was adopted.

Sri H M CHANNABASAPPA.—I do not propose to move my other amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 5, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 5, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 6.

Sri K. R. SREEKANTESWAR (Bangalore City—General).—Sir, my amendment reads as follows :—

"That in sub-clause (1) for the words 'one half' the words 'one-fourth' shall be substituted."

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬೆಳೆಯೊಳಗೆ ಅರ್ಧಭಾಗ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಧ ಭಾಗದೊಳಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಗೇಣಿದಾರರು ಇದುವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅರ್ಧಭಾಗ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಧ ಭಾಗದವರೆಗೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಅದನ್ನೇ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಿನಿಮಂ ನಿಗದಿ ಮಾಡದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲುಭಾಗ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಶಾಸನದಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಸಭಾ ನದಸ್ಯರೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in sub-clause (1), for the words 'one half', the words 'one fourth' shall be substituted."

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಬೆಳೆಯುವನು ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ರಾಜದಾಯಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತಾವಶ್ಯಕ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟರವಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಕೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಾವು ಒಂದು ಶಾಸನ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರ ಹಿತವನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹಿತಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದರೇ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವಾಗ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಒಡೆಯರ ಹಿತವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ರವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಾಗುವಳಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲ ತರಿ ಜಮೀನಿಗೆ ½ ಭಾಗ ಇದ್ದೆ, ಖುಷ್ಕಿಗೆ ⅓ ಭಾಗ ಇದೆ ಮತ್ತು ಹೆ ದರಾಬಾದು ಯಿ. ಪಿ ಬೀಹಾರ್, ಪಂಜಾಬು, ಬಂಗಾಳ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವಾಗ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾದ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ದಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಸಾಗುವಳಿದಾರನ ಹಿತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಇಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರರ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಾ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಿಕಾಮಕ್ಕಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು ಕಾಲುಭಾಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲುಭಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೊದಲನೆಯ ದಿನವೇ ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ; ಬಡವರಾಗಿದ್ದು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಸದರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಕೊಟ್ಟು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕವರೂ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಜಮೀನನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾಲುಭಾಗ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿದಾರರ ಮುಖೇನ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧುವಾದುದಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೆರಡು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡುವಾಗ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರಕೂಡದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅಂಥಾ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಾಲುಭಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಬಲದಿಂದ ಅದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ; ಏಕೆಂದರೆ, ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಕಡೆ ಕಾಲುಭಾಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಕಮ್ಮಿ ಇದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು.—ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If you want I will quote Sri Kadidal Manjappa's area. ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಸರಿ ರೈತರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುಭಾಗ ಅಷ್ಟೇಕೆ ಬೀಳಕಾಂದಾಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಾವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಎಲ್ಲಿ ಬಿಳುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರು ಇಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲಿ ಜನವಸತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ Man being a social animal wants company. ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರೋಣ ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟು, ಬರೀ ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಭೂಮಿ ಉತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದ ಹೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತೂ ಇದೆ. ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲುಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ಇವೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಣ್ಣ ಜಮೀನ್‌ದಾರರ, ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್‌ದಾರ, ದೊಡ್ಡ ಸಾಗುವಳಿದಾರ, ನಣ್ಣ ಸಾಗುವಳಿದಾರ, ಬಡವರು, ಬಗ್ಗರು, ಮೈನರ್ ಮಕ್ಕಳು ವಿಧವೆಯರು ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಪರಮಾವಧಿ ಮೊಕರೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆದೀತು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಮೊಕರೂರು ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾಲುಭಾಗ ಮೊಕರೂರು ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಕಾಲುಭಾಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಪ್ಯಾಏಜ್ ನೋಡಿ. ಅದನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇಂತಿಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲುಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳತಕ್ಕ ತಮ್ಮಂಥವರ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಕಾಲುಭಾಗ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಒದಗತಕ್ಕ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಾರದು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಗುವಳಿದಾರರ ಹಿತದಿಂದಲೇ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದ ರಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನವಸತಿ, ಜಲವಸತಿ, ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ, ಭೂಗುಣ, ಹವಾಗುಣ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಾಗುವಳಿ ಖರ್ಚು ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದ ರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ "not exceeding one half" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೆರೆ ಅಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅವಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ "not exceeding half" ಎಂದರೆ ಅರ್ಧ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು 'one-fourth ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು ಆ ಅರ್ಥವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇದೇ 6ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (2) ರಲ್ಲಿ "The Government may, by notification in the *Mysore Gazette* fix a lower rate ..."ಎಂದು ಇರುವಾಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಾಬರಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

***Sri K. R. SREEKANTESWAR.**— I press the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That in sub-clause (2), for the words 'one half', the word 'one-fourth' shall be substituted."

The motion was negatived.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA** (Mysore District-General).—Sir I move:

"That for the words "the crop of" the words 'all the crops raised on' shall be substituted."

ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೇ. ಇದರಲ್ಲಿ "shall not exceed 'one-half of the crop'" ಅಂತ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ "all the crops raised on'" ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ಒಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಮೂರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಸರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ "one-half of the crop raised" ಅಂತ ಇದೆ. ನಾಳೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 'crop' ಎಂದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಹೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದ ಶಾಸನ ಮಾಡುವಾಗ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದದ್ದು ಇಷ್ಟೆ: ಒಟ್ಟು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹೊಬಲಗು ಮಾರಿ ಇರಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊಕರೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ, ಜಮೀನ್‌ದಾರ ಆಯಾಯಾ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(SRI H. M. CHANNABASAPPA.)

ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಾಸ್ತು ವಾದ ಏವಾದಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿದೆ. 'crop' ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥ ಆ ವರ್ಷ ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದೆಯೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'crop' ಎಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'crop or crops' ಎಂದಿದ್ದಿರೂ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ: ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನನ್ನ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೇ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು; ಅಥವಾ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ 'crop' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ "crop or crops" ಎಂದು ಸಣ್ಣ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿಯಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That for the word "the crop of" the words 'all the crops raised on" shall be substituted."

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—If the amendment runs like 'the crop or crops raised on', I have no objection provided the Hon'ble Member has no objection to my suggestion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Thanks, I have no objection to the suggestion.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That for the words "the crop of" the words 'the crop or crops raised on" shall be substituted."

The motion was adopted.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA** (Mysore District-General).—I am not moving the amendment to this clause in list No. III. I move the amendment in list No. VII. I move:

"That the following proviso shall be added to sub-clause (1) of Clause 6:

Provided however that where tenant does not cultivate the land the rent payable shall be the reasonable rent to be fixed by the Amildar."

ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ಮೇರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದೆ ಪಾಳು ಬಿಟ್ಟರೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮೀರಿದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇನಾದರೂ ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ರಿಮಿಷ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇನೋ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ವೈಷಮ್ಯದಿಂದೇನೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇಲ್ಲವೇತನಗೆ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಎತ್ತು ಕರುಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಆಗ್ಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಅಮಲ್ದಾರರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಆತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಬೆಳೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೇನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಅವನೇನಾದರೂ ಬೆಳೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯವಾದ ಗುತ್ತಿಗೆಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿತ್ತು ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That the following proviso shall be added to sub-clause (1) of clause 6:

Provided however that where tenant does not cultivate the land the rent payable shall be the reasonable rent to be fixed by the Amildar."

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗಾಗಿಯೇ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಗೇಣಿದಾರರಿಗಾಗಿಯೇ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗೇಣಿದಾರನ ಹತ್ತಿರ ಏನೂ ಧಾನ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರ ನೀವು ಹೇಳುವಂತೆ ಅಮಲ್ದಾರರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನೆಲ್ಲಿಂದ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕು!

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ!!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರರವರು.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಯಿತು, ಆಗ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ!

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅನಾನುಕೂಲವಾದಾಗಿನ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡದೆಬಿಟ್ಟರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರರವರು.—ಅನಾನುಕೂಲದಿಂದ ಅವನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಬೆಳೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅಮಲ್ದಾರರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಏನೂ ಬೆಳೆಯದಿರುವಾಗ ಅವನನ್ನು ಇಷ್ಟು ದವನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮತ್ತೆ, ಹಿಡುವಳಿದಾರನ ಗತಿ ಯೇನಾಗಬೇಕು!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಇದರಿಂದ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನಿಜ. ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೈರು ಮಾಡಲಕ್ಕಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಆತನೇ ಹಿಡುವಳಿದಾರನ

ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಕ್ಕಯಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಹತ್ತಾರು ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಎರಡನೆಯ ದಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಪೈಷಮ್ಯಗಳಿದ್ದು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಜಮಾನುಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ! ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜಮಾನ್ದಾರನಿಗೆ ನಷ್ಟಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಏನು ಬೆಳೆ ಯಲಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಶ್ಯಕ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅರ್ಥ ವೇನೋ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ wording ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಬದ ರಾಯಿಸಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯ ದಾಗಿ 'However' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು, tenant ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ 'the' ಎಂದು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಆಗ್ಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ರೀತಿ ಇರು ತ್ತದೆ.

"Provided that where the tenant does not cultivate the land the rent payable shall be the reasonable rent to be fixed by the Amildar

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is a verbal amendment. I have no objection to it.

Mr. SPEAKER—The question is :

"That the following proviso shall be added to sub-clause (1) of clause 6 :

Provided that where the tenant does not cultivate the land the rent payable shall be the reasonable rent to be fixed by the Amildar ".

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 6, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 6, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 7.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not propose to move the amendment which I have given notice of.

Mr. SPEAKER.—Then, Clauses 7 and 8. The question is :

"That Clauses 7 and 8 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 7 and 8 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 9.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—I do not propose to move my amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 9 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 9 was added to the Bill.

Mr SPEAKER.—Clause 10.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—I do not propose to move my amendment in list No. III. But I propose to move the amendment in list No. VII. It runs like this.

"In clause 10 delete the following:
and shall also be liable to such penalty as may be prescribed by rules made under this Act'."

ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಜಮಾನ್ದಾರನೇನಾದರೂ ಸಾಗು ವಳಿದಾರನಿಂದ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾದ ಮೊತ್ತ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ 10ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ,

"If any landlord recovers rent from the tenant in contravention of the provisions of Sections 6, 7 or 9, he shall forthwith refund the excess amount recovered to the tenant and shall be liable to pay such compensation to the tenant as may be determined by the Amildar in this behaf and shall also be liable to such penalty as may be prescribed by rule made under this Act"

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುತ್ತಿಗೆ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಜಮಾನುದಾರನಿಂದ ಅವನು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೋ ಅಷ್ಟು ಗುತ್ತಿ ಗೆಯನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರು ವಾಪಸು ಸಾಗುವಳಿದಾರ ನಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಇವನಿಗೇನಾದರೂ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಷ್ಟೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಜಮೀರ್ದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ಪೆನಾಲ್ಟಿ ಕೂಡ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚ ನೆ ಇದೆ. ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವು ದಾದರೂ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಗುತ್ತಿಗೆ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಿ ಸುವುದು ಧರ್ಮ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿಗುಂಟಾಗಿ ರುವ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗೂ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸು ವುದೂ ನ್ಯಾಯ. ಹಾಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೂ ಇನ್ನೂ ಒಂದು "ಪೆನಾಲ್ಟಿ" ಹಾಕುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ ಸಾಧುವಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಯನ್ನು ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"In Clause 10 delete the following: 'and shall also be liable to such penalty as may be prescribed by rules made under this Act'."

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾವ್ ಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ಅವರು ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವದು ಜಮೀರ್ದಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಗುತ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಅಮಲ್ದಾರರು ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಜಮೀರ್ದಾರ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೋ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡು ಎಂದುಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾಯಿತು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವುದೂ ಸರಿ. ಇಷ್ಟೂ ಆಗಿ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಹಿಡುವಳಿದಾರನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು.—ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಹಣ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀರ್ದಾರನಿಗೆ ಮೂರು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರ ಸೇದು ತೀರದೆಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಜಮೀರ್ದಾರ ಹೀಗಾದರೆ ಗೇಣಿದಾರನ ಹಿತ್ತರ ನೀಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ? 6, 7 ಮತ್ತು 9ನೆಯ ಕ್ಲಾಜುಗಳಲ್ಲರುವಂತಹ ವಿಧಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಇಂತಿಂಥಾ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದಿದೆ. 6ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗದಷ್ಟು ಫಸಲು ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ 7ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆಯೆಂದರೆ, 6ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿಹತಕ್ಕ ಪರಮಾವಧಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ

"7. The rent payable by a tenant shall, subject to the maximum rate fixed under section 4, be the rent agreed upon between such tenant and the landlord or in the absence of any such agreement the rent payable according to the usage of the locality or if there is no such agreement or usage the reasonable rent."

ಇಷ್ಟೂ ಅಲ್ಲದೆ ಜೊತೆಗೆ ಹೆನಾಲ್ಟಿಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮ? ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪಂದವಾದರೆ ಒಂದು ರೀತಿ, ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದವಿದ್ದು ಜಮೀರ್ದಾರ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಅವನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಒಂದು ತಪ್ಪಿಗೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ಸರಿ, ಮೂರು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ವಿರುದ್ಧ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಭೆಯವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಉದಾರವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಮೇಲೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—Sir, it is but fair that when the landlord recovers excess amount, he should return the portion so recovered. And at the same time it is also provided that some compensation also should be awarded. The compensation may include so many items. And to inflict in addition to compensation, this penalty, some Hon'ble Members feel will be very harsh, and so I accept this amendment moved by the Hon'ble Member Sri H. M. Channabasappa.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"In clause 10 delete the following: 'and shall also be liable to such penalty as may be prescribed by rules made under this Act'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That Clause 10, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 10, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 11. The question is:

"That Clause 11 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 11 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 12.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—Sir, I do not propose to move the amendment in List No. 3, but I propose to move the amendment in List No. 7 and and it is this:

"That in clause 12, sub-clause (5) (ii) add the word 'Government' in between the words "by" and "or".

The sub-clause as it stands reads thus:

"12. (5) (ii): enhance the rent, if on an application made to him by a landlord, the Amildar or the Assistant Commissioner, or the Deputy Commissioner, as the case may be, is satisfied that on account of any improvement made in the land by or at the expense of the landlord, the produce of the land is increased."

Reasonable rent ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಗುತ್ತಿಗೆ. ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಅಥವಾ ಜಮೀರ್ದಾರ ಅಮಲ್ದಾರರು ಅಥವ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯವಾದ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು 12ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ತಕರಾರುಗಳು ಬಂದಾಗ ನ್ಯಾಯವಾದ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಕರೂರು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವುದು ಹೀಗೆ ಹೊಕರೂರುಮಾಡಿದ ಆಜ್ಞೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಸಾಗವಳಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಎಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಗ್ಗು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡದೆ, ಸಾಗುವಳಿ

ದಾರರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಪಿಮೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಅದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೂ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನ್ದಾರರ ನಾದವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಓದಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆಂದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಜಮೀನನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾನೋ ಅಂದರೆ the improvements made in the land by the land-lord ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬರುವಂತೆ ಆಬಾದು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಾದವನು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ, ತನಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಸಾಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಮಾನ ಪಡೆಯಲು ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳ ಪೈಕಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕರೆ, ಕಾಲುವೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ಭೂಮಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕವನ ಮೇಲೆ ನೀರು ಸರದಿ, ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಆತನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜನರಿಂದ ವಸೂಲಾಗದೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕವನ ತಕ್ಕವನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಆತನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಭಾಗ ಆತನಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನಿಗ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಬಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಏನನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನ್ದಾರರಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಂಥಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಈ ಜಮೀನ್ದಾರರ ವೆಚ್ಚದಿಂದಲೇ ಆದಂತಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ್ಯೆ, ಅಂಥಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಭಾಗ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನ್ಯಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರಿಯವರೂ ಸಹ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿಷ್ಟೆ—ಇದು ಬಹಳ ಅಲ್ಪ ವಿಚಾರವಾದಾಗ್ಯೂ—ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಪರಿಣಾಮದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಯಾವ ತಕರಾರುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾನೂನು ನುಗಮವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.-Amendment moved:

"That in clause 12, sub-clause 5(ii), add the word 'Government' in between the words 'by' and 'or'."

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ). – ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು clarification ಬೇಕಾಗಿದೆ. 'ಸರ್ಕಾರ' ಎಂತ ಸೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಆ ಪದವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು,

"enhance the amount, if on an application made to him by a landlord the Amildar or the Assistant Commissioner or the Deputy Commissioner as the case may be is satisfied that on account of any improvement made in the land"

ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರು 'by' ಮತ್ತು 'or' ಎಂಬ ಪದಗಳ ಮಧ್ಯೆ by the Government or at the expense of the landlord ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ—ಸರ್ಕಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಬಾದುಮಾಡಿದಂತಾಯಿತೇ ವಿನಾ ಜಮೀನ್ದಾರ ಆಬಾದುಮಾಡಿದಂತೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅರ್ಥ ಏತಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ? Improvements made by the Government or at the expense of the landlord ಎಂದರೆ ಅದೇ ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.— By the landlord or at the expense of the landlord ಎಂಬುದನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನುಮಾನವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ: 'made in the land by or at the expense of the landlord ಎಂತ ಈಗ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ by the Government or at the expense of the land lord ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಷ್ಟು specific ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಡುವಳಿದಾರನೇ ಖರ್ಚಿಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಹಿಡುವಳಿದಾರನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಖರ್ಚಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೂ ಮಾಡಿಸಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಡುವಳಿದಾರನಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೂ ಮಾಡಿಸಿರಬಹುದು. ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆಯಿತಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ಅರ್ಥ ಬಂದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

***Sri. H. M. CHANNABASAPPA.**— I will make the point clear. As it is, "it is improvements made in the land by or at the expense of the landlord." The land lord may directly do the improvement himself or cause the improvement to be done at his expense. So the two things are provided, whether he directly does it or gets it done by somebody else at

(SRI H. M. CHANNABASAPPA.)

his expense, both are the same. Now, I have added the word 'Government' either by Government or at the expense of the landlord. So 'by the landlord' is gone. Only the words 'at the expense of the landlord' remain. When we say at the expense of the landlord it is left to him to get it done by some other agency. That will not in anyway affect our position. We are only concerned with the improvement made and the enhanced gutta that has to be determined when an improvement is made by the landlord, whether he gets it done by himself or by some other agency.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮಾನ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರೋ ಮಾಡಿಸಿದರೂ, ಆದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುತ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಕಾರಣವಿದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—No, no. It is too much to make an interpretation like that.

Sri S. RANGARAMIAH.—Let it be as plain as possible.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—At the expense of the landlord means that it does not prevent him from doing it, it does not prevent him from getting the improvement done by somebody else.

Sri S. RANGARAMIAH.—It is to be made clear. That is why the insertion of the word 'Government' between 'by' and 'or' will not make the position clear. If the word 'Government' comes last, then it becomes quite clear.

ಹೆಡುವಳಿದಾರ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗೆ ಅತನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು ? ಆದ್ದರಿಂದ 'Government' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅರ್ಥ ಸರಿಬರುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

Mr SPEAKER.—After the word 'landlord' "or by Government" ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದರೂ ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಆಗಬಹುದು, ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I accept the amendment, and I am thankful for the improvement. So it will run like this.

".....improvement made in the land by or at the expense of the landlord or by Government, the produce of the land is increased."

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I think we may accept it. just prior to the word 'Government', he may add the word 'the'.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I accept the suggestion.

Mr. SPEAKER.—The question is.

"That in clause 12, sub-clause 5 (ii), add the words "or by the Government" in between the words "landlord" and "the produce."

The motion was adopted.

Sri. K. R. SREEKANTESWAR.—Sir, I move my amendment which reads as follows.—

"In sub-clause (I), for the words 'to the Amildar' the words 'to a Tribunal consisting of a landlord, a tenant and the Government representative' shall be substituted"

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಜು 12 ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಗೇಣಿ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗೇಣಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾದ ಫಸಲು ಬೆಲೆ ಏನಿದೆ, ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ವಿವಾದ ಹುಟ್ಟಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಅಪೀಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿವೆ ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗೇಣಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಇಂಥ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಗೇಣಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ಹೊರಕುತ್ತದೆಯೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದಿಂದ ಮತ್ತು ಪಟೇಲರು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಂಚಾರಮಾಡುವಾಗ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳದ ವಿದ್ಯಮಾನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಅಮಲ್ದಾರರು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳದ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗೇಣಿ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಒಂದನೆಯ

ಕ್ಲಾಜಿನ ಮೂರನೆಯ ಸಬ್-ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಗೇಣಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ರೈತರ ಮುಖಂಡರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಗೇಣಿ ಕೊಡುವ ಮುಖಂಡರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡಿ ಈ ಗೇಣಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅರಿಕೆ. ಆ ಮಾದರಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಗೇಣಿ ಜಾಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಗೇಣಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡೋಣ. ಹಾಗೆ ನೇಮಕಮಾಡುವ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಬಹುದು. ತಕ್ಷಣ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರೆ.....

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—Who should be the Government nominee ?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—It may be anybody whom you may appoint to represent Government. It may be either an Amildar or an Assistant Commissioner or a member of Assembly, or any person whom you like to be represented. Three persons can form a tribunal and decide the issue.

ನಾವು ನೋಡಿದಹಾಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಬರಲಾರವು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಇದ್ದರೆ ವಾಥ ವಿವಾದಗಳು ಬಂದಾಗ ಜಾಗ್ರತೆ ನ್ಯಾಯ ಬಂಡಿತ ಪೊರಕುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಜಾಗ್ರತೆ ಪರಿಹಾರವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಪದದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಎಂಬ ಪದ ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ರೀತಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಾಧನಬೇಕು, ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿದೆಯೆ, ಇಲ್ಲವೆ, ತೊಂದರೆಯೇನು ಜಮೀನಿನ ಬೆರೆಯೇನು, ಬೆಳೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಅವರು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹಿಡುವಳಿದಾರ ಅಥವಾ ಗೇಣಿದಾರ ಈ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಿಗೂ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ಶಾಸನಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ, ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"In sub-clause (1) for the words 'to the Amildar' the words 'to a Tribunal consisting of a laudlord, a tenant and the Government representative shall be substituted."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಕಾರಣ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಾಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನಿನ ಬೆಳೆ, ಪಹಣಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದುಕಡೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಮಲ್ದಾರರು ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಥವ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವವರು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಮಲ್ದಾರರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಹುದು. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೇ ಈ ಕೆಲಸ ವಹಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಮಲ್ದಾರರ ತೀರ್ಪು ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಯಾದರೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಪಹಣಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳದ ವಿದ್ಯಮಾನ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಹೊರತು ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಗೇಣಿದಾರರ ಅಥವ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಫೈಸಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು)

ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಲವತ್ತರವಾದ ಕಾರಣ, ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು, ನ್ಯಳದ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಅಮಲ್ದಾರರು; ಅಮಲ್ದಾರರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರರಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವರಾಗಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಕೈಹಿಡಿಯಲು ಪಾತ್ರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಚಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದವರಾಗಿರಬೇಕಾದುದರಿಂದ ಅವರು ಕೈಸಲು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿರುವುದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ, ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು, ನಿಧಾನವಾಗಬಹುದು, ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ವಿರಬಹುದು, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಮಲ್ದಾರರು ಇರಬಾರದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮೂಲಕ ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಫೈಸಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಒಬ್ಬರು ಎಂದರೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಗೇಣಿದಾರರು, ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಒಬ್ಬರು ಎಂದರೆ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯವರು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಈ ಮೂರು ಜನಗಳೂ ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಅನಾನುಕೂಲವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲದ ಹೊಸಹೊಸ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವಕ್ಕೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆ ಅವರವರಲ್ಲಿ ಇದು ಸರಿಯೆಂದು ಒಬ್ಬರು ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಹೀಗಾಗಿ ಅವರವರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಅವರಪ್ಕೆ ಯಾರ ಪರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಕಡೆ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವು ಇಬ್ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾರ ಬೇಕಾದರೂ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಯಾರ ಪರ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರನ್ಪರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಒಂದು ದಿನ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ, ಅವತ್ತು ಆಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಮಲ್ದಾರರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ, ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈಪರೀತ್ಯ ಪ್ರಬಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಅವರಿಂದ ಇನ್ನೇನೂ ಅನುಕೂಲ ನನಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಅಮಲ್ದಾರರುಗಳೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಬಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೊಬ್ಬ ಖಾನಗಿಯವರಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅನುಕೂಲವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ 'ಎತ್ತು ಏರಿಗೆ ಎಳೆದರೆ ಕೋಣ ನೀರಿಗೆ ಎಳೆಯಿತು' ಎನ್ನುವಂತೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಅವರು ಅಮಲ್ದಾರರ ಮೇರೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಅನಾನುಕೂಲಕ್ಕೆ. ತೊಂದರೆಗೆ, ಈಡುಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ಏನೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಮಲ್ದಾರರು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋನಾಫೈಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳಬಹುದೇ ವಿನಃ ಗೇಣಿದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಲೀ, ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಲೀ ಇದ್ದಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಆದರೆ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಅಮಲ್ದಾರರು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕವರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಖಾನಗಿಯವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬಹುದಾದುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮಲ್ದಾರರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಪೀಲುಹೋಗಬಹುದು, ಅಲ್ಲೂ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಮಲ್ದಾರರಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್ ರವರು ಏನು ಊಹೆಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೂಡಲೇ ಪಡೆಯಲು ಆಧಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿಧವಾದ ಭೀತಿಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೈತನಿಗಾಗಲೀ ಮತ್ತಾರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಇದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹಾರದೊರೆಯಬೇಕಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲದೆ ಪರಿಹಾರದೊರೆಯುಬೇಕು: ಹಾಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಾದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಪಂಚಾಯಿತಿಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅದು ದೊಡ್ಡ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದು ನ್ಯಾಯವೆ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ

ತೊಂದರೆಗಳೇ ಏನಾ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಲಂಬಿಸಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಅಮಲ್ದಾರರು ಇರತಕ್ಕುದ್ದು ಸಾಕು, ಇದನ್ನು ಸರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಲ್ ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಮಲ್ದಾರರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೆಟ್ಟಹೋಗುವುದಾದರೂ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿಮಾಡಿದ ಕ್ಷಣ ಮಾನ್ಯತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಗೇಣಿದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಯಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸೂಚನೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪಥವಾದ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾ ಕ್ಷಣಕ್ಕೇ ಯಾವುದೊ ಒಂದು ಕಳೆ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯತೆ ಈಗ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಅವರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ). ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಉಗುರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪಾದ ಗಣಿ ಎಂದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ; ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಯುತೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಫಸಲು ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ಕಮ್ಮಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಇರಲಿ, ಗೇಣಿದಾರರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ವಾರ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನ್ದಾರ ತಾನೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಅಥವಾ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಎಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫಸಲು ಜಾಸ್ತಿ ಆದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮೇಲಿನ 2ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ದಾರನಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ್ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಮಳೆ ಆಗದೆ ಫಸಲು ನಷ್ಟ ಆಯಿತು ಕ್ಷಾಮಕಾಲ ಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಅವನೇ ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕಮ್ಮಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸರ್ಕಯ್ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತೆ ರವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿರಬೇಕು, ಅವರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು, ಇವರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲೇ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು The remedy is worse than the disease. ಈ ರೀತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ, ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಸಮಿತಿಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದೇನೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಊರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅದೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದು? ಖಾಸಗೀ ಸದಸ್ಯರು ಮೆಜಾರಿಟಿ ತೀರ್ಮಾನಕೊಟ್ಟರೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮಾಡುವುದೇನು? ಆದೇ ಹೋಬಳಿಯವರು ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೋಬಳಿಯವರನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದೇನೋ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂತೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಅವರು ತಾನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇನು? ಒಬ್ಬ ಜಮೀನ್ದಾರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಲಕ್ಕೆಗೆಯಾಕೊಂಡು ಬಾವಿಯೋ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವನು (ರೈತ) ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಬಹುದು, ಆದರಂತೆ ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಏನು ಕಷ್ಟ? ಅಮಲ್ದಾರರೇ ಬಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬಹುದು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾರಿ ಬಂಜರು ಜಮೀನಿರುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಸಿಕೊಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೇಳಬಹುದು. ಜಮೀನಿನ ಬೆರೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕಷ್ಟವೇ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ಬಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೇನಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ impracticable ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುವುದೂ ಅಪರೂಪ.

ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರೇ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ 36-37ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿವೆ. 36ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಬಹುದು. 37ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿವಿಷನ್ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to add a word or two to what the previous speakers have said.

Mr. SPEAKER.—Shall we continue the debate after lunch?

(Honourable Members—Yes).

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn for half an hour for lunch.

The House adjourned for Lunch at Thirty-three Minutes past Three of the Clock and reassembled at Twelve Minutes past Four of the Clock, Mr. Speaker (the Hon'ble Sri V. Venkatappa in the Chair.

---

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು ನೊಚಿಸಿರ ತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆ ಯದು. ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನ್ಯಾಯವಾದ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ವೊತ್ತವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನ್ಯಾಯ ಜನರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು ಅಮಲ್ದಾ ರರಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ವನ್ನು Agrarian Reforms ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೇ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮುಕ್ಕೀಕಾಮುಕ್ಕಿ ಈ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚವೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಗುದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೂಚನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೇ ಇದರಿಂದ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ್‌ರವರು.—ಏಕೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.— ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಬ್ಬರು, ಸಾಗುವಳಿದಾರನ ಪರ ಒಬ್ಬರು, ಜಮೀನ್‌ದಾರನ ಪರ ಒಬ್ಬರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಗುವಳಿದಾರನ ಪರ ಮಾತ ನಾಡಲು ಸಾಗುವಳಿದಾರನೇ ಇದ್ದರೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೆ ಆದರೆ ಅಂಥವರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಜಮೀನ್‌ದಾರರ ಪರ ಇರಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರು ಇರಬೇಕೆಂಬು ದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಷೇಕ್‌ದಾರರಿರಬೇಕೆ ಅಥವ ಅಮಲ್ದಾರರಿರಬೇಕೆ! ಒಂದುವೇಳೆ ಷೇಕ್‌ದಾರ ರಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆ ಯುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮೂಲಕ ದೊರಕುವ ನ್ಯಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ದೊರಕುವಂತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ ಯದಾಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಅಮಲ್ದಾರರೇ ಇದ್ದರೆ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ. ಒಬ್ಬನೇ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದರೆ ಅವನಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಾರ್ಟಿ ವೈಷಮ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿ ರುವಾಗ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಮತ್ತು ಜಮೀನ್‌ದಾರ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ನಾನಾ ರೀತಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಬೇಕು. ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಬರಬೇಕು. ಮಿಷನ್‌ಗ್ ಇಟ್ಟರೆ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೂ ಆ ಹೊತ್ತು ಮಿಷನ್‌ಗ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಕೆಲವು ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹೊಸದೊಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವಾಪ್ತಿಯೇನು, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಷೇತ್ರ ವೇನು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದು ವಿಷಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜನ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಅನುಭವ ಹೇಳುವುದಾ ದರೆ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜನರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. Justice delayed is justice denied ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಹಿಂದೆ ಯಾವುದಾ ದರೊಂದು ವಿಷಯದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತಡಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ, ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇವೆ. ಆದ ಕಾರಣ ನಾನು ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನೆಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಾಲಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗು ವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತೀರ್ಮಾನ ಕಡೆಯದಾಗಿರುವು ದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲ ಜಮೀನ್‌ದಾರನ ಪರ ಬರು ವವನು ಜಮೀನ್‌ದಾರರಕಡೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಸಾಗುವಳಿ ದಾರನಪರ ಬರುವವನು ಅವನ ಪರ ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ತೊಡಕುಗಳಿವೆ.

ಅಮಲ್ದಾರರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇ ನರಿ, ಅದೇ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ತೀರ್ಮಾನ, ಅವರು ಮಾಡ ತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯ ವಿಮರ್ಶೆಯೇ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತರಗತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ವಾಗಿ, ಒಂದು ಉತ್ತಮದರ್ಜೆಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರು ತ್ತದೋ, ಈ ಅಮಲ್ದಾರರು ಕೊಡತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮದರ್ಜೆಯದಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಕೂಲವೇನಿದೆಯೆಂದರೆ—ಇವರ ತೀರ್ಮಾನ ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಅಮಲ್ದಾರರು ಕೊಡತಕ್ಕ ತೀರ್ಪು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯದಾಗಿರು ತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತ್ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಒಂದು ವೇಳೆ ಜ ಮೀನ್ದಾರನ ಹಿತವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ತೀರ್ಪು ಕೊಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಗುವಳಿದಾರನ ಹಿತವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಒಂದು ವೇಳೆ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಪಾರ್ಟಿ ಪಕ್ಷ ಹಿಡಿದು ಕೊಡ ತಕ್ಕ ತೀರ್ಪಿನಮೇಲೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೂ ನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗುವು ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಆಗ ನಾವು ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಂಥಾ ನ್ಯೂನ ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇ ಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

*The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I am sorry I will have to oppose this amendment moved so ably on this occasion by Sri Sreekanteswar. When he was taking part in the course of

the general discussion, he had advanced one point which was somewhat convincing. He said the other day that in case the Amildar is appointed solely for this purpose, the work entrusted on him would become heavy and he might not find time to attend to it. There is some force in this argument but to-day he gives up that view and takes up a different attitude altogether and he accedes to the postion that even an Amildar may be appointed as the Government representative in the tribunal consisting of two non-officials, one a representative of the landlord and another the tenant and the Government representative may be an Amildar. The argument that he advanced the other day is quite inconsistent with the one now advanced by him. That he will have to admit.

The other point which he was telling us is that the Amildar would act upon the information furnished by the village officers. Not merely on the information, but as was pointed out by some of the Hon'ble Members of this House, the Amildar being on the spot, it is likely that he may make a spot inspection of the locality if need be and he knows the local conditions also and as such, is the better person to dispose of this matter. And if there is a tribunal consisting of three members, as it was so vividly and clearly pointed out by some members, there will be inordinate delay and it becomes very expensive and leads to complications among other matters. Therefore I cannot accept this amendment. The clause as it stands is really very reasonable and convincing. Therefore, I oppose this amendment.

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—May I just say a few words? I am only sorry that I am not at all convinced. I thought the Hon'ble Revenue Minister would agree with me regarding this aspect. Because, wherever any disputes arise, a tribunal is appointed to decide them. My Hon'ble friend Sri Channabasappa has also referred to the Agrarian Reforms Committee. I am very sorry that this particular argument is not accepted. I cannot agree with the views.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member press his amendment?

Sri K. R. SREEKANTESWAR.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"In sub-clause (1), for the words "to the Amildar', the words 'to a Tribunal consisting of a landlord, a tenant and the Government representative' shall be substituted."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That Clause 12, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 12, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 13 and 14. The question is:

"That Clauses 13 and 14 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 13 and 14 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 15.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not propose to move the amendment tabled by me to clause 15.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That Clause 15 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 15 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 16.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not propose to move the amendments to clause 16 in list No. III. But I propose to move the amendment in list No. VII, which runs as follows:

"That for the word 'January', substitute the word 'April'."

Section 16 runs as follows:

"(1) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Act, or any other law for the time being in force or any agreement, usage, decree or order of a court the tenancy of any land held by a tenant continuously for a period exceeding twelve years prior to the 1st day of January 1951 shall not be terminated, except on any one or more of the grounds....."

(SRI H. M. CHANNABASAPPA).

ಎಂದರೆ 1951ನೆಯ ಜನವರಿ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ 12 ವರ್ಷಗಳು ಯಾರು ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೇ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೊಂದು ಕಾಲಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕಾಲಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತೆ, ಪುನಃ ಹೊಸದಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಇಟ್ಟು ಬೆಳೆಗಳು ಕೊಯ್ಲುಗೆ ಬಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತೆ. ಅಂದರೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಗೇ ಯುಗಾದಿ ಬರುತ್ತೆ; ಆಗ್ಯೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಹ ಪೂರ್ತಿಸಿರುತ್ತವೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯುಗಾದಿಯಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದು ಯುಗಾದಿ ತನಕ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಭತ್ತದ ಕೊಯಿಲು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತನು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ 1951 ಜನವರಿ ನೇ ತಾರೀಖು ಎಂಬುದನ್ನು 1951 ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವಾದ ವಿವಾದಗಳಿಗೇನೂ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.–Amendment moved:

"That for the word 'January' substitute the word 'April'."

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I accept this amendment.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**— There is another amendment to clause 16. I do not propose to move the second amendment in list No. III. And I also do not propose to move the amendment to clause 16 in list No. VII. I propose to move the other amendment in the latest amendment notice and which runs as follows;—

"That for sub-clause (2), the following sub-clause shall be substituted:—

"(2) The tenancy shall be terminated in respect only of such area not being less than one half of the area of cultivable land held by the tenant under such land-lord as may be determined by such authority and in such manner as may be prescribed, after a period of not less than one year from the date of notice expiring with the end of the year,"

ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟು: ಕ್ಲಾಸು 16 ರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, 1951 ನೆಯ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹಿಂದೆ 12 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾಗುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಯಾವ ಜಮೀಂದಾರರೇ ಆಗಲಿ ತೆಗೆದು ಉಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಸಾಗುಮಾಡುವಾರದು, ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಮಾತ್ರ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುಮಾಡಲು ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಈ ಅರ್ಧ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀಂದಾರರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 12 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾಗುಮಾಡಿರುವ ನನ್ನಿಪೆ ಶದಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಜಮೀಂದಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಅರ್ಧ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಮೀಂದಾರರಿಗೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀಂದಾರರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನರು ಸಣ್ಣಪಟ್ಟ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜಮೀನು ಬಿಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಆಗ್ಗೆ ಅರ್ಧ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇನ್ನರ್ಧ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತದೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೈನರ್ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟೋ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ 12 ವರ್ಷ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಪಟ್ಟರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಬಿಟ್ಟು ಅರ್ಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥವರನ್ನೇಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಧವೆಯರಿಗೂ ತೊಂದರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀಂದಾರರ ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಸಾಗುಮಾಡಿ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿರುವಾಗ ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಜಮೀನನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದ ರೈತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನಾನುಕೂಲ, ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆತ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ

ತರಹ ಇರುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟು ಎಕರೆಯಿದ್ದರೆ ಅರ್ಧ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಹುದು, ಜಮೀನ್ದಾರನು ಉಪ್ಪನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಎರಡು ಮೂರು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 5 ಅಥವಾ 10 ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಬಿಡಬಹುದೆಂದು ವಿಧಾಯಕಮಾಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ತೋಟ ಅರ್ಧ ಎಕರೆಯಿಂದ ಎರಡು ಎಕರೆಯವರೆಗಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು 5 ಎಕರೆಯಿರುವುದು ಕಡಮೆ. ತರಿ 10–20 ಎಕರೆ ಇರುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣ, ಖುಷ್ಕಿ 100 ರಿಂದ 200 ಎಕರೆ ವರೆಗೆ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು. ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಾಗ ಭೂಮಿಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಜಮೀನ್ದಾರನ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಾಗುವಳಿದಾರನ ಸ್ಥಿತಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಬಹಳ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾದುದು. ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅರ್ಧ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿವೆ: "The tenancy shall be terminated in respect only of one half of the area of cultivable land held by the tenant under the said landlord after a period of not less than one year from the date of notice expiring with the end of the year." ಎಂದು 16 ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ 2 (i) ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು 12 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದು ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವವರು ಎಂಬುದು, ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಇದರಿಂದ ಪಾಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಕಡಮೆ ಜಮೀನಿರುವಾಗ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರು ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಪ್ರದೇಶ ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಥಳ ಸನ್ನಿವೇಶ, ವಿಷಮಾನ ಮುಂತಾದ ತಪಶೀಲನ್ನು ತಿಳಿದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗೇಣೀದಾರರ ಹತ್ತಿರ 5 ಎಕರೆ, ಜಮೀನ್ದಾರರಲ್ಲಿ 300 ಎಕರೆ ಇದ್ದಾಗ ಗೇಣೀದಾರರಿಂದ 300 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಜೊತೆಗೆ 5 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು —ಅದಕ್ಕೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹೇಗಿದೆ, ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆಯೇ ಏನಾ ಹಾಗೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—5 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು —ಇರಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—If the landlord applies to the Amildar, at any rate he must be given half the land, ಜಮೀನ್ದಾರ ಜಮೀನುಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಅಮಲ್ದಾರರು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು, 500 ಎಕರೆ ಇರುವ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಎರಡು ಎಕರೆಯಿರುವ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಂದ ಅರ್ಧ ಪಡೆಯುಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಅಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಇಂಥಾ ಕೇಸುಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತವೆ? ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ? ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೀವೆ ಎಂದರೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಹುಡುಕಿದ ಹಾಗೆ! 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜಮೀನಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಇದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಕೊಡು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು. ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಾಸನಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಊಹಾಪೋಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು extreme cases ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಾಸನಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಗಲೇ ಕಾನೂನು ಬಂದು ಇದುವರೆಗೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆ ಅರ್ಧ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ 'not being less than half' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿಮಾಡಿದಂತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರ ಉದ್ದೇಶ ಅರ್ಧ ಕೊಟ್ಟೇತೀರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಕೂಡದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಧ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಡಿದ್ದಾರೆ; ಅವರು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭ, ಸನ್ನಿವೇಶ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಎರಡು ಎಕರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜಮೀನ್‌ದಾರ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಅದಕ್ಕೆ ತಿರುವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯೂ ಇದೆ. ಜಮೀನುದಾರ ತಾನೇ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದರೆ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ನ್ಯಾಯವೇ ಅನ್ಯಾಯವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ವಿವಾದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಘಂಟೆ ವಾದ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಜನರ ಹಿತ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನ ತಂದೆ ನತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 3-4 ಎಕರೆ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅತನು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಜಮೀನು ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎರಡು ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನದು ಎಂದರೆ ಏನು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಎರಡನೆಯದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೇ ನಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ for and against ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ನಾವು ವಾದವಿವಾದಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ನಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That for sub-clause (2) the following sub-clause be substituted:—

'2. The tenancy shall be terminated in respect only of such area not being less than one half of the area of cultivable land held by the tenant under such landlord as my be determined by such authority and in such manner as may be prescribed after a period of not less than one year from the date of notice expiring with the end of the year'."

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನುಮಾನ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಬ್ಬನು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ವಾಪಸ್ಸು ಕೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಎಕರೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಕರೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕ್ಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಶಕ್ತ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥವನಿಗೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತೆಗೆದುಕೋ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ 16ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 12 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಒಂದುವೇಳೆ 13ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಜಮೀನ್‌ದಾರ ತನಗೇ ಪೂರ್ತಿ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 12 ವರ್ಷ ಆ ಜಮೀನನ್ನೇ ನಂಬಿ, ಬದುಕಿ, ಬಾಳಿ, ಆ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗು ಎಂದರೆ ರೈತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲಿಕ ಮೈನರ್ ಆಗಿದ್ದು, ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಳೆದನಂತರ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕ್ಕೊಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ "Not more than" ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I may accept this amendment provided the mover will change these words and substitute for "under such landlord" the words "under the said landlord" to make it very clear.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I accept the change proposed.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That for sub-clause (2) the following sub-clause be substituted:

'2. The tenancy shall be terminated in respect only of such area not being less than one half of the area of cultivable land held by the tenant under the said landlord as may be determined by such authority and in such manner as may be prescribed after a period of not less than one year from the date of notice expiring with the end of the year'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clause 16, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 16, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 17.

***Sri T. MADIAH GOWDA** (Bangalore District—General).—Sir, I move:

"That for the words 'Under the last preceding section' the words "under sub-section (2) of section 15' shall be substituted."

Sir, clause 17 deals with tenancy deemed to be renewed for five years if the tenant is allowed to hold over. That is the subject matter. The question of holding over is mentioned only in sub-clause (2) of clause 15. Clause 16 was added by the Select Committee and it is a new clause altogether. Before the Bill was referred to the Select Committee, this clause was not existing. That is why in clause 17 it was put as "under the last preceding section". Since clause 16 is added it ought to have been put as "under sub-section (2) of section 15". It is a clerical mistake and it is by oversight that it was not corrected at the time of the meeting of the Select Committee. This amendment is absolutely necessary. Since it is more or less a clerical mistake, I am certain that nobody will have any objection whatsoever for the small amendment.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That for the words 'under the last preceeding section' the words 'under sub-section (2) of section 15' shall be substituted'."

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—This is a *bona fide* mistake and I accept the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That for the words 'under the last preceding section' the words 'under sub-section (2) of section 15' shall be substituted."

The motion was adopted.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not move any of my amendments to Clause 17.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 17 as amended, stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 17, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 18 to 21, both inclusive. The question is :

"That Clauses 18 to 21, both inclusive, stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clauses 18 to 21, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 22. The Hon'ble Member Sri Channabasappa has an amendment to delete the clause 22. But he cannot move such an amendment. If at all, he can oppose the clause itself.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not propose to move the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 22 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 22 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 23 and 24. The question is :

"That Clauses 23 and 24 stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clauses 23 and 24 were added Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 25.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not propose to move my amendment to Clause 25.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 25 stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 25 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 26.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not propose to move my amendment to Clause 26.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 26 stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 26 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 27.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not propose to move my amendment to clause 27.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 27 stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 27 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 28. The question is :

"That Clause 28 stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 28 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 29.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I move :

"That in sub-clause (1) of clause 29 add the words "or landlord" after the word "tenant".

Clause 29 runs as follows :

"A tenant entitled to possession of any land or dwelling house under any of the provisions of this Act, may apply in writing for such possession, to the Amildar. The application shall be made in such form as may be prescribed."

ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಾದರೂ ಸಾಗುವಳಿದಾರ ಜಮೀನನ್ನು ಅಥವಾ ಮನೆಯನ್ನು ನಪರ್ಧಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಜಮೀನ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕವನು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ 'tenant' ಎನ್ನುವುದರ ಜೊತೆಗೆ 'or landlord' ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ್ಗೆ ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸಭಾಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That in sub-clause (1) of Clause 29 add the words "or landlord" after the word "tenant".

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I accept the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That in sub-clause (1) of Clause 29 add the words "or landlord" after the word "tenant".

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 29, as amended, stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 29, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 30 and 31. The question is :

"That Clauses 30 and 31 stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clauses 30 and 31 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 32.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not propose to move my amendment to Clause 32.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clauee 32 stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 32 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clauses 33 to 40, both inclusive.

Sri T. MADIAH GOWDA (Bangalore District—General).—In Clause 33 there must be a full-stop at the end. A colon and dash are put ; this may be corrected.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clauses 33 to 40, both inclusive, stand part of the Bill"

The motion was adopted.

Clauses 33 to 40, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 41.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—My amendment is like this :

"The following proviso shall be added at the end of the clause :—

"Provided however that the Amildar' Assistant Commissioner or the Deputy Commissioner as the case might be shall pass such orders a they deem fit on all appl cations or appe.ls fil d b-fore them u.der the provi-ions of this Act within one month from the date of such application or appeal."

ಇದನ್ನು ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೆ : ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ದೇಶನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ, I do not propose to move that amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 41 stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 41 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 42.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—With your permission Sir, I would like a little correction to be made. There is a mistake. In sub-clause (i) under item 1, instead of 27 (2), it should be 26 (2). While re-numbering, this is lost sight of, it may be so substituted.

Mr. SPEAKER.—Such corrections will be attended to.

The question is :

"That Clause 42 stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 42 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 43.

***Sri H. M. CHANNABASAPPA.**—I propose to move this amendment to Clause 43 Sir. This is only a consequential amendment and therefore there should be no difficulty in either the Government accepting it and this House supporting it. Clause 43 reads as follows :

"43. Government may make rules for carrying out the purposes of this Act."

This clause enables the Government to frame rules. Since we have just adopted an amendment to Clause 16, we have also to provide for making rules to determine to what extent and in what manner the land is to be given to the landlord in case the landlord wants it for cultivating it personally. Therefore, my amendment is as follows and I move it :—

"That in sub-clause (2) of Clause 43 the items (e), (f), (g) and (h) be re-lettered as (f), (g), (h) and (i) and before (f) as so relettered the following item be added as item (e) :—

'the authority and the manner of determining the area in respect of which tenancy may be terminated under item (b) of sub-section 2 of Section 16.' ".

Since this is a consequential amendment and since the Government have got to take power to terminate the tenancy under 16 (b), I feel there is no difficulty in Government accepting this amendment. I therefore request that this amendment may be accepted.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved.

"That in sub-clause (2) of Clause 43 the items (e), (f), (g) and (h) be re-lettered as (f), (g), (h) and (i) and before (f) as so relettered the following item be added as item (e) :—

'the authority and the manner of determining the area in respect of which tenancy may be terminated under item (b) of sub-section (2) of Section 16.' "

Sri K. SAMPANGI RAMIAH.—I want an explanation from the Hon'ble Mover Sir. Item (h) says :

"any other matter which is or may be prescribed under this Act."

This item gives power to the Government to frame rules in all matters for the purpose of giving effect to this Act. As such I do not see any reason why this amendment should be brought in to include another item.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—This is my explanation Sir. When we have definitely said in Clause 16 that the tenancy shall be terminated in respect of a land held by the tenant under a landlord as may be determined by such authority and in such manner as may be prescribed, there is no harm in making a definite provision under Clause 43 for carrying out that purpose.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I accept the amendment, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That in sub-Clause (2) of Clause 43 the items (e), (f), (g) and (h) be re-lettered as (f), (g), (h) and (i) and before (f) as so relettered the following item be added as item (e) : —

'the authority and the manner of determining the area in respect of which tenancy may be terminated under item (b) of sub-section (2) of Section 16.' ".

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clause 43, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 43, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.— Clauses 44, 45, 46 and 47. The question is:

"That Clauses 44, 45, 46 and 47 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 44, 45, 46 and 47 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 48.

***Sri Kadidal MANJAPPA** (Shimoga District—General).— My amendment is to the following effect:—

"That in item (a) between the words 'to lands' and 'held', the words 'belonging to and' shall be inserted."

This clause provides for certain exemptions from the operation of the Act. It says:—

"Nothing in the foregoing provisions of this Act shall apply—

(a) to lands held on lease from the Government or the Central Government, a local authority or a co-operative society registered or deemed to be registered under the Mysore Co-operative Societies Act, 1948; ....."

I was telling yesterday, Sir, that in malnad at least one-fourth of the land belongs to muzrai institutions—temples and mutts. Some of these mutts and temples are under the management of muzrai officers and muzrai officers are leasing out lands on behalf of these institutions. Though the lands do not belong to the Government still they are deemed to be held on lease from the Government. I have no objection if leases pertaining to lands belonging to Government are exempted from the operation of this Act. But I have every objection if lands belonging to muzrai or other institutions and which are leased, are exempted. Therefore I have suggested this amendment: after the words 'lands' the words 'belonging to' may be added. As amended the clause will read like this:

"Nothing in the foregoing provisions of this Act shall apply—

(a) to lands belonging to and held on lease from the Government or the Central Government, a local authority or a co-operative society registered or deemed to be registered under the Mysore Co-operative Societies Act, 1948;"

So, if the lands belong to Government, this Act will not apply. But if the lands are leased by Government officers on behalf of other institutions, then this Act will apply. That is the effect of my amendment.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That in Clause 48 in item (a) between the words 'to lands' and 'held' the words 'belonging to and' shall be inserted."

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I have no objection. I accept the amendment, Sir.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That in clause 48 in item (a) between the words 'to lands' and 'held' the words 'belonging to and' shall be inserted."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That Clause 48, as amended, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 48, as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is:

"That Clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—Sir, I move:

"That the Mysore Tenancy Bill, 1951, as amended, be passed."

While moving this motion to pass, I thank the Members of this House and particularly the Members of the Select

Committee for their very kind support. Sir, I move that the Bill, as amended, be passed.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Tenancy Bill, 1951, as amended, be passed."

The motion was adopted.

The Mysore Town Municipalities (Amendment) Bill, 1951.

Motion to consider.

The Hon'ble Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—Sir, I move :

"That the Mysore Town Municipalities (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಮೊದಲಿದ್ದ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಈ ಮಧ್ಯೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗಾಗಬಹುದೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬಂದದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಖಾಲಿಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ constitute ಆಗಿರುವ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನ ಖಾಲಿಬಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಬೇಕು, ಚುನಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಖಾಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿಯೇ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನ ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೆ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದೆ.

ಇನ್ನು 4ನೆಯ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ತೆಗೆದು 5ನೆಯ ಕ್ಲಾಜನ್ನು 4ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಬರಿಯ consequential change. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved.

"That the Mysore Town Municipalties (Amendment), 1951 Bill, be taken into consideration"

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ಹಂಗಾಮಿಯ ಕಾನೂನೇ ಅಥವಾ ಖಾಯಂ ಕಾನೂನೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಜನರರ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬರುವ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಚುನಾವಣೆಗಳೇನು ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅಥವಾ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿ ಮೇರೆ ನಡೆಯಬೇಕೋ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೂ, ಮೇಜರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೂ, ಎಂದು ಇದ್ದುವು. ಈಗೆಲ್ಲಾ ಇವುಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿ ರೀತಿಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಂಥಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿಬಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಖಾಲಿಬಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ, ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 3 ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಆಗ ಜನರರ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ಅಂದಾಜಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜನರರ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರಣ, ಆ ವಾಯಿದೆ ಪೂರೈಸಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಾಗುತ್ತವೆಯಾದಕಾರಣ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಈಗ ಅವಕಾಶಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೈನರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ಥಾನ ಖಾಲಿಬಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಖಾಲಿಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು property qualification ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ನಾಮಕರಣ ಸದಸ್ಯರ ಸ್ಥಾನ ಖಾಲಿಬಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ ಕಾನ್ಸ್‌ಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದ್ದಂಥಾ ಮೈನರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲೇನಾದರೂ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾಲಿಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮೂಲಕವೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರ್ತಿಮಾ